

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Науково-навчальний центр прикладної інформатики

ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ

**ІННОВАТИКА В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ ТА НАУЦІ:
ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародного літнього наукового симпозиуму

26–27 липня 2018 р.
м. Одеса

Одеса
Інститут інноваційної освіти
2018

<i>М.П. Тяпко, П.В. Кучернюк,</i> НАЛАГОДЖУВАЛЬНИЙ СТЕНД НА БАЗІ ЯДРА ARM CORTEX-M.....	111
<i>О.В. Халченко, В.Г. Губар,</i> СИСТЕМА ОСВІТЛЕННЯ З РОЗУМНИМИ ПОВІДОМЛЕННЯМИ.....	114
<i>Д.М. Цмокалюк,</i> ЗАСТОСУВАННЯ НАДШИРОКОСМУГОВИХ (UWB) СИГНАЛІВ У МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ.....	117

**Розділ 8
АРХІТЕКТУРА ТА БУДІВНИЦТВО**

<i>Б.Ю. Лукашук, О.Я. Ямборко,</i> СВІТЛОВИЙ ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРУ: ОСНОВИ ТА КОРИСНІ ПОРАДИ	119
--	-----

**Розділ 9
ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА**

<i>Л.О. Франчук, М.Ф. Кривий, О.В. Опіщенко,</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ СУК ЗА НЕСПРАВЖНЬОЇ ВАГІТНОСТІ	121
---	-----

**Розділ 10
ВОЄННІ НАУКИ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА,
БЕЗПЕКА ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ**

<i>В.Г. Грабар,</i> ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА: НОВІ ВИКЛИКИ Й ЗАГРОЗИ	125
<i>О.А. Омельченко,</i> РЕГІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА Й ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	127

**Розділ 11
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ.
МІЖНАРОДНЕ ПРАВО**

<i>О.В. Babinska,</i> SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND BUSINESS: NEW CHALLENGES AND OPPORTUNITIES.....	129
---	-----

УДК 636.7.09:618.3

Л.О. Франчук,

кандидат ветеринарних наук, асистент кафедри хірургії,
акушерства та хвороб дрібних тварин
Одеського державного аграрного університету

М.Ф. Кривий,

асистент кафедри хірургії, акушерства та хвороб дрібних тварин
Одеського державного аграрного університету

О.В. Оніщенко,

ветеринарний лікар, «Пункт швидкої ветеринарної допомоги» (м. Одеса)

ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ СУК ЗА НЕСПРАВЖНЬОЇ ВАГІТНОСТІ

Анотація. У статті наведено результати досліджень терапевтичної ефективності різних схем лікування сук з несправжньою (фантомною) вагітністю. Проаналізовано ефективність застосування оваріовіту і фоспасіму окремо та у комплексі з препаратом налоксон.

Ключові слова: суки, несправжня вагітність, лікування, оваріовіт, фоспасім.

Постановка проблеми. Останнім часом, відмічається тенденція до зростання акушерсько-гінекологічних захворювань серед собак, що обумовлені гормональними порушеннями екзогенного або ендогенного походження. Суттєво підвищився відсоток захворюваності тварин на піометру, гострі та хронічні ендометрити, функціональні розлади яєчників (анеструс, затяжний еструс та ін.), неоплазії органів статеві системи, а також синдром несправжньої вагітності якому науковці приділяють замало уваги. Між тим, феномен фантомної (несправжньої) вагітності реєструють у 50–75 % сук.

Стан дослідження. Несправжня вагітність (*син.*: фантомна вагітність, нервова лактація; *лат.*: *Graviditas spuria, Lactatio falsa*; *англ.*: *Pseudocyesis*) – синдром, який проявляється фізіологічними та психічними змінами у непов'язаних або незапліднених сук на 6–12 тиждень після тічки. Крім собак фантомна вагітність реєструється також у кішок, кролиць, свиней, кіз, мишей, морських свинок і тхорів. Не є винятком і жінки [1–5].

Несправжню вагітність необхідно вважати природним станом суки, атавізмом, що має функціональне значення в процесі еволюції – збереження

виду. В природних умовах даний стан налаштовує непов'язану і не вагітну самку, яка не має власних сисунів, на вигодовування чужих цуценят зі зграї [2, 5].

Найчастіше фантомна вагітність виявляється у собак мініатюрних порід (той-тер'єри, йоркширські тер'єри, чихуахуа), а також у мопсів, такс, пуделів, спанієлів у віці 3–10 років [3].

Етіопатогенез феномену несправжньої вагітності до кінця не з'ясовано. Проте доведено, що провідну роль відіграє кількісний та якісний склад статевих гормонів – прогестерону, пролактину та простагландинів. Виникнення фантомної вагітності пов'язують з падінням концентрації прогестерону під час дієструса, що рефлекторно призводить до зростання концентрації пролактину і початку лактації. Надмірне утворення пролактину також спостерігається у собак з гіпотиреозом і не залежить від концентрації прогестерону в крові [2, 5].

Проте несправжня вагітність може мати негативні наслідки, у вигляді патологічних процесів обумовлених ускладненнями її перебігу або наслідками хибного лікування. Найчастіше, ускладнення проявляються розвитком маститів, кіст яєчників та піометри [2, 3].

Тому метою нашого дослідження було визначення терапевтичної ефективності різних схем лікування сук з несправжньою (фантомною) вагітністю.

Виклад основного матеріалу. Матеріалом для досліджень були суки у стані фантомної вагітності, які перебували на лікуванні у клініці. З даною патологією впродовж 2017–2018 років зареєстровано 26 випадків захворювання.

Діагноз на фантомну вагітність у досліджуваних сук ставили комплексно, на підставі даних анамнезу (зміни у поведінці тварини, прояв материнського інстинкту, рефлексу захисту нащадків), загального клінічного дослідження (відсутність плодів під час пальпації матки, набряк і гіперемія молочних залоз, набряк та почервоніння вульви та слизової оболонки передвіря, результати ультразвукового дослідження матки (спостерігали незначне збільшення розміру матки, в їх просвіті – накопичення рідини).

З числа хворих тварин сформовано дві дослідні групи по 13 собак у кожній, для лікування яких використовувались різні схеми (табл. 1).

Таблиця 1.

Схема лікування

Група тварин:	Перша дослідна (n=13)		Друга дослідна (n=13)		
	Оваріовіт	Фоспасім	Налоксон	Оваріовіт	Фоспасім
Доза	0,1 мл/кг	0,1 мл/кг	0,01 мг/кг	0,1 мл/кг	0,1 мл/кг
Спосіб і кратність введення	в/м, 3 рази на тиждень, 2-х-разово	в/м, 2 рази на добу, 14 діб	п/к, 1 раз на добу, до зникнення симптомів	в/м, 3 рази на тиждень, 2-х-разово	в/м, 2 рази на добу, 14 діб

Для лікування тварин першої дослідної групи застосовували гомеопатичні препарати оваріовіт і фоспасім згідно настанови.

Оваріовіт – комбінований гомеопатичний лікарський препарат, активні компоненти якого нормалізують функцію яєчників, статеву циклічність,

стимулюють вироблення гонадотропних гормонів і овогенез.

Фоспасім – гомеопатичне засіб, призначений для лікування і профілактики поведінкових розладів у тварин. Активні компоненти препарату нормалізують емоційно-психологічний стан, знижують прояви агресивності, лякливості, підвищують адаптивно-приспосувальні можливості організму; регулюють і модулюють роботу глутаматергічної, дофамінергічної та серотонінергічної систем головного мозку.

Для лікування сук з фантомною вагітністю у другій дослідній групі додатково використовували препарат налоксон. Налоксон є антагоністом опіоїдних засобів, який має додаткову властивість – пригнічувати синтез лактотропного гормону і зменшувати інтенсивність лактопоезу. Для корекції інтенсивності лактації налоксон вводили підшкірно в дозі 0,01 мг/кг (0,025 мл/кг) один раз на добу, до повного зникнення симптомів.

Крім фармакотерапії, собакам дослідних груп прописували дієту (зменшення добової норми корму на половину і кількості води – на 1/3) та активний моціон.

Результати досліджень наведено у таблиці 2.

При порівнянні даних отриманих у ході досліджень видно, що доповнення комплексної схеми лікування фантомної вагітності сук препаратом налоксон підвищує її терапевтичну ефективність. Припинення секреції молока, зникнення набряку і гіперемії молочної залози та вульви у собак, що отримували налоксон реєстрували вже на 9-10 добу. Порівняно з цим, у собак в першій групі припинення лактопоезу спостерігали тільки на 12 добу лікування, а зникнення набряку, гіперемії молочної залози та вульви – на 13–14 добу.

Терапевтична ефективність різних схем лікування фантомної вагітності у сук

Показник	Групи тварин	
	Перша дослідна	Друга дослідна
Зникнення набряку і гіперемії вульви та молочної залози, діб	14±0,5	11±1,0
Припинення секреції молока, діб	12±0,5	9±1,5
Нормалізація поведінки, діб	7±1,0	7±0,5
Тривалість терапії, діб	14±1,0	11±1,0
Побічні ефекти лікування	не виявлено	не виявлено

Однак, слід відмітити, що у всіх дослідних сук поведінкові реакції нормалізувались вже на 7 добу лікування. На наш погляд, даний ефект обумовлений застосуванням препарату фоспасім. Побічних ефектів під час лікування виявлено не було.

Висновки. Доповнення гомеопатичної схеми лікування фантомної вагітності сук препаратом налоксон підвищує терапевтичну ефективність за показниками тривалості лікування на 3 доби. Застосування гомеопатичних засобів оваріовіт, фоспасім в комплексі з препаратом налоксон не призводив до побічних наслідків у дослідних собак.

Література

1. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології : Підручник / За ред. В.А. Яблонського, С.П. Хомина. – Вінниця : Нова Книга, 2006. – С. 294.
2. Паращенко В.В. Аналіз випадків несправжньої вагітності сук за даними клініки «Ветсервіс» м. Суми / В.В. Паращенко, Г.А. Зон, І.В. Паращенко // Вісник Сумського національного аграрного університету. – 2014. – Вип. 6 (35). – С. 226–230.
3. Самойлюк В.В. Ефективність оперативного і консервативного лікування несправжньої вагітності у сук / В.В. Самойлюк, А.А. Герасімова // Науково-технічний бюлетень біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. – 2017. – Т. 5, № 2. – С. 23–26.
4. Цибань Є.А. Ефективність препаратів «Бромкриптин» і «Ковінан» при лікуванні сук з несправжньою вагітністю / Є.А. Цибань, В.І. Бородиня // Збірник праць за підсумками IV Міжнародної наук.-пр. конференції вчених, аспірантів і студентів (Київ, 2014). – НУБіП. – С. 123.
5. Gobello C. A review of canine pseudocyesis / C. Gobello, RL De la Sota, RG Goya // *Reprod Domest Anim.* – 2001. – Vol. 36 (6). – P. 283–288.